

Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г.Шевченка

Кафедра педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін

СИЛАБУС

Педагогіка вищої школи

(назва навчальної дисципліни)

Середня освіта (Історія)

(назва освітньої програми для обов'язкових дисциплін)

2020 – 2021 навчальний рік

2. Кулик Ірина Олександрівна, доцент кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка, кандидат педагогічних наук, e-mail 22Kulik@gmail.com.

3. Навчальна дисципліна «Педагогіка вищої школи» є однією з обов'язкових навчальних дисциплін професійної підготовки студентів освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 014.03 «Середня освіта. Історія».

На ринку праці сьогодні є потреба у фахівцях, здатних до інноваційної педагогічної діяльності та самовдосконалення впродовж життя. Студенти, як майбутні фахівці, повинні бути готовими до реалізації професійних завдань. Для чого пропонується вивчати навчальну дисципліну «Педагогіка вищої школи»? Для того, щоб ви змогли виконувати функції педагогічних працівників у закладах загальної середньої та функції науково-педагогічних працівників у закладах вищої освіти, планувати й організовувати освітній процес, здійснювати наукові дослідження та проекти у сфері освіти. У процесі викладання навчальної дисципліни увага приділяється аналізу сучасних тенденцій розвитку вищої освіти України і світу, проблемам пошуку оптимального підходу щодо розв'язання педагогічних задач та організації інноваційного освітнього середовища. Навчальна дисципліна «Педагогіка вищої школи» закладає базу професійної підготовки відповідно до державних вимог.

Загальна кількість годин – 120. Лекції – 22 години, практичні – 10 годин. Самостійна робота – 88. Кількість кредитів – 4. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 32 години аудиторних занять, 88 годин – самостійна робота студентів.

4. Передреквізити курсу.

Філософія, Психологія, Історія та загальнотеоретичні основи педагогіки, Дидактика, Основи педагогічної майстерності.

5. Постреквізити курсу.

Філософія освіти, Методика наукового дослідження, Менеджмент освіти, Методика викладання історії у ЗВО, Інноваційні освітні технології.

6. Мета курсу.

Метою викладання навчальної дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів до роботи у закладах вищої освіти; засвоєння студентами

системи знань про освітній процес у закладах вищої освіти; формування у студентів практичних умінь та навичок, необхідних для забезпечення ефективної педагогічної діяльності; виховання у студентів прагнення до набуття нових знань та самовдосконалення впродовж життя.

7. Завдання / компетентності / очікувані результати курсу.

Забезпечити професійну підготовку майбутнього науково-педагогічного працівника, сформувати уміння і навички, необхідні для організації навчання і виховання в умовах реформування освіти в Україні; сприяти організації студентів до діяльності творчого характеру; формуванню мотивації до професійної діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- загальнотеоретичні основи педагогіки вищої школи;
- сутність основних категорій педагогіки вищої школи;
- сучасні тенденції та перспективи розвитку вищої освіти в Україні та за кордоном;
- загальнотеоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади освітнього процесу у закладах вищої освіти України;
- особливості науково-дослідної та самостійної роботи студентів;
- сучасні інноваційні методи та форми організації освітнього процесу;
- норми, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів;
- сутність, функції, завдання, зміст основних напрямків організації виховного процесу в закладі вищої освіти;
- сутність, завдання та основні напрямки діяльності викладача закладу вищої освіти.

Студент повинен вміти:

- поєднувати теоретичні знання з практикою педагогічної діяльності;
- володіти формами, методами та прийомами освітнього процесу;
- мислити педагогічними категоріями, аналізувати сучасні документи щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти;
- визначати тенденції й закономірності розвитку систем вітчизняної та зарубіжної вищої освіти;

- конструктивно використовувати надбання прогресивного педагогічного досвіду вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти;
- ефективно застосовувати традиційні й інноваційні технології навчання;
- формувати позитивну навчальну мотивацію.

У результаті вивчення курсу студент повинен оволодіти такими компетентностями:

- обізнаність із теоретичними основами педагогіки вищої школи як науки, її історією, методологією, категоріальним апаратом, методами, формами, засобами освітньої діяльності;
- здатність до пошуку, критичного аналізу інформації з різних джерел; здатність вчитися і оволодівати сучасними психолого-педагогічними знаннями;
- здатність доцільно використовувати й створювати сучасне освітнє середовище;
- готовність використовувати педагогічні знання у майбутній педагогічній діяльності;
- здатність трансформувати теоретичні знання у засоби розв'язання педагогічних задач; здатність оперувати методами, формами і засобами навчання та виховання;
- готовність до інноваційної діяльності, здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.

8. Організація навчання.

№	Назва теми	Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Змістовний модуль 1. Загальнотеоретичні основи педагогіки вищої школи					
1.	Теоретико-методологічні засади педагогіки вищої школи	6	2	-	4
2.	Методологія педагогіки вищої школи	8	2	2	4
3.	Концептуальні етапи становлення вищої освіти	8	2	2	4
4.	Педагогічний процес у закладах вищої освіти	8	2	-	6
	Всього за змістовий модуль 1.	30	8	4	18
Змістовий модуль 2. Дидактика вищої школи					
5.	Поняття про дидактику вищої школи. Дидактичні технології.	8	2	-	6
6.	Методи навчання у закладах вищої освіти	6	2	2	2
7.	Форми організації навчання у закладах вищої освіти	6	2	2	2
8.	Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти	10	2	-	8

	Всього за змістовий модуль 2.	30	8	4	18
Змістовий модуль 3. Виховний процес у закладах вищої освіти					
9.	Мета, завдання і специфічні риси професійної діяльності	12	2	2	8
10.	Виховна робота зі студентами	18	-	-	18
	Всього за змістовий модуль 3.	30	2	2	26
Змістовий модуль 4. Організація роботи закладу вищої освіти					
11.	Учасники освітнього процесу	30	4	-	26
	Всього за змістовий модуль 4.	30	4	-	26
	Всього за курс	120	22	10	88

9. Тематика практичних занять.

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Методологія педагогіки вищої школи, методи науково-педагогічних досліджень	2
2.	Соціально-історичні характеристики і тенденції розвитку вищої освіти в Україні	2
3.	Мета, зміст, організація освітнього процесу у закладах вищої освіти	2
4.	Характеристика форм і методів організації навчання у закладах вищої освіти	2
5.	Особливості педагогічної діяльності у закладах вищої освіти	2

10. Завдання для самостійної роботи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Тема 1. Теоретико-методологічні засади педагогіки вищої школи.

1. Опрацюйте текст Закону України “Про вищу освіту”.

На основі аналізу статей Закону України “Про вищу освіту” охарактеризуйте основні терміни та їх визначення: автономія вищого навчального, академічна мобільність, академічна свобода, акредитація освітньої програми, вища освіта, вищий навчальний заклад, галузь знань, Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система, кваліфікація, компетентність, кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, результати навчання, якість вищої освіти, якість освітньої діяльності.

Опрацюйте Розділ II. “Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти”, з’ясуйте суттєві ознаки підготовки фахівців з вищою освітою за відповідними освітніми чи науковими програмами на конкретних рівнях вищої освіти.

Опрацюйте Розділ V. “Забезпечення якості вищої освіти”, охарактеризуйте систему забезпечення якості вищої освіти, з’ясуйте повноваження і діяльність Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Результати представити у вигляді таблиці (категорія, визначення, посилання на статтю Закону).

Тема 2. Методологія педагогіки вищої школи.

2. Підготувати у письмовій формі рецензію на наукову статтю (відповідно до змісту теми) із періодичних педагогічних видань («Вища освіта України», «Вища школа», «Педагогіка і психологія професійної освіти», «Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія педагогіка і психологія», «Вісник Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка» та ін. наукових фахових видань України), яка висвітлює актуальні питання реформування вищої освіти в Україні. У рецензії має бути вказано: актуальність обраної статті; аналіз головних ідей статті; аналіз наукових аргументів автора; аналіз висновків публікації (їхня відповідність завданням та загальному розкриттю теми). Зазначте, чи співпадають Ваші погляди з поглядами автора? Чому?

Вимоги до оформлення рецензії: обсяг 2 – 3 стор.; формат А 4; Times New Roman 14; міжрядк. інтерн. – 1, 5; підписана автором; вкладена в окремий файл.

Тема 3. Концептуальні етапи становлення вищої освіти.

3. Підготувати у письмовій формі рецензію на наукову статтю (відповідно до теми) з періодичних педагогічних видань («Вища освіта України», «Вища школа», «Педагогіка і психологія професійної освіти», «Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія педагогіка і психологія», «Вісник Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка» та ін. наукових фахових видань України), яка висвітлює актуальні питання розвитку вищої освіти у світовій практиці. У рецензії має бути вказано: актуальність обраної статті; аналіз головних ідей статті; аналіз наукових аргументів автора; аналіз висновків публікації (їхня відповідність завданням та загальному розкриттю теми). Зазначте, чи співпадають Ваші погляди з поглядами автора? Чому?

Вимоги до оформлення рецензії: обсяг 2 – 3 стор.; формат А 4; Times New Roman 14; міжрядк. інтерн. – 1, 5; підписана автором; вкладена в окремий файл.

Тема 4. Особливості освітнього процесу у закладах вищої освіти.

4. Самостійне опрацювання відповідної фахової літератури.

Охарактеризувати провідні категорії педагогіки вищої школи. Результати представити у вигляді таблиці (категорія, визначення, автор, посилання на наукову працю (джерело інформації)).

5. Графічно, у вигляді опорних схем представити відповіді на такі питання (на вибір 1 питання):

- функції педагогіки вищої школи;
- завдання педагогіки вищої школи;
- структурні компоненти освітнього процесу у закладах вищої освіти;
- теоретичні методи педагогічного дослідження;
- емпіричні методи педагогічного дослідження;
- етапи педагогічного дослідження.

Завдання 1 – 2 б., завдання 2 – 1 б., завдання 3 – 1б., завдання 4, 5 – на вибір – 1 б.; загальна оцінка – 5 б.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ДИДАКТИКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Тема 5. Поняття про дидактику вищої школи.

5. Розробка індивідуальних проектів

Завданнями проектної роботи є аналіз та критичне осмислення вивченого матеріалу для його практичного застосування; розробка й виготовлення дидактичних і методичних матеріалів.

Структура проекту: обґрунтування вибору теми, її новизна, короткий аналіз змісту, призначення розробки; розкрити суть дослідження, а саме: педагогічна ідея; її методичне втілення; практична реалізація.

Коротко формулюються основні результати, вказуються умови реалізації, можливості застосування. Перелік використаної літератури (8–10 джерел)

Теми проектів

Застосування нестандартних форм навчання у процесі проведення практичних, лабораторних та семінарських занять.

Аналіз основних форм й видів науково-дослідної роботи студентів ЗВО України, інших країн світу.

Наукове обґрунтування пропозицій щодо покращення організації та керівництва самостійною роботою студентів закладів вищої освіти.

Наукове обґрунтування пропозицій щодо покращення організації та керівництва науковою роботою студентів закладів вищої освіти.

Порівняльний аналіз практичної підготовки студентів у ЗВО України, інших країн світу.

Пропозиції щодо покращення практичної підготовки студентів певної спеціальності (на вибір).

Сутність політики Європейського Союзу у сфері вищої освіти.

Європейські стандарти вищої освіти.

Порівняльний аналіз практичної підготовки студентів у ЗВО України, інших країн світу.

Розробити навчально-методичний комплекс (модуль: електронні лекції, плани семінарів, тести) для дистанційного навчання.

Тема 6. Сучасні освітні технології та методи навчання.

6.Опрацювати відповідну фахову літературу та зробити презентацію на тему (на вибір). Підготувати презентацію в програмі Power Point (завдання може бути виконано в парах, у мікрогрупах):

1. Педагогічна технологія як системна категорія.
2. Сутність інтерактивної технології навчання.
3. Система дистанційного навчання.
4. Сучасні дидактичні системи програмованого навчання.
5. Педагогічна технологія розвивального навчання.

6. Сучасні системи особистісно-орієнтованого навчання.
7. Структурні компоненти освітніх технологій.
8. Сутність інформаційних технологій навчання.
9. Традиційні технології навчання у закладах вищої освіти.
10. Інноваційні технології навчання у закладах вищої освіти.
11. Інтерактивні методи навчання у закладах вищої освіти.

Тема 7. Форми організації навчання у закладі вищої освіти.

7. Відвідайте 2-3 лекції викладачів (за предметними спеціалізаціями), проаналізуйте їх. Розробіть план-конспект лекції однієї з тем дисципліни за предметними спеціалізаціями або навчальної дисципліни “Педагогіка вищої школи”.

Відвідайте 2-3 практичних заняття з дисципліни (за предметними спеціалізаціями), проаналізуйте їх. Розробіть план-конспект практичного заняття однієї з тем дисципліни за предметними спеціалізаціями або навчальної дисципліни “Педагогіка вищої школи”.

На вибір студента.

Тема 8. Основи педагогічного контролю у закладах вищої освіти.

8. Опрацювати відповідну фахову літературу та зробити презентацію на тему (на вибір). Підготувати презентацію в програмі Power Point (завдання може бути виконано в парах, у мікрогрупах):

1. Поняття контролю навчальної діяльності студентів як дидактичної категорії.
2. Система оцінювання, організації зворотного зв'язку у навчальному процесі.
3. Види та методи оцінювання (тестування, анкетування, усне та письмове опитування, написання міні-проектів, есе, інших видів письмових робіт).
4. Форми організації контролю (колоквіуми, контрольні роботи, заліки, іспити, курсові, магістерські роботи тощо).
5. Функції організації контролю успішності студентів в умовах кредитно-модульної системи навчання.
6. Принципи оцінювання навчальних досягнень студентів.
7. Рейтингове оцінювання навчальних досягнень студентів: за і проти.
8. Компетентнісний підхід щодо перевірки, оцінки й контролю навчальних досягнень студентів.

Завдання 5, 6, 8 по 1 б., завдання 7 – 2 б.; загальна оцінка – 5 б.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тема 9. Мета, завдання і специфічні риси професійної діяльності.

Тема 10. Виховна робота зі студентами.

Завдання 9 – 10. Написати і представити доповідь на одну з тем (на вибір студента):

Методичні рекомендації до написання наукових доповідей.

Доповідь повинна мати таку структуру:

Актуальність теми.

Розробка (дослідженість) теми у науковій літературі.

Виклад основного змісту.

Висновки.

У письмовому варіанті доповіді обов'язково мають бути посилання на джерела інформації.

Теми доповідей:

Напрями діяльності викладача вищої школи.

Компоненти педагогічної діяльності.

Студент як суб'єкт педагогічної діяльності.

Реалізація виховної роботи у групі через інститут кураторів.

Суперечливості та кризи студентського віку.

Соціальний, моральний та інтелектуальний розвиток студентів.

Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти.

Методи, форми і засоби виховного впливу на особистість студента.

Індивідуальна виховна робота зі студентами.

Права та обов'язки студентів.

Мета, напрями, методи виховання студентської молоді.

Форми та засоби виховання студентської молоді.

Головні функції та напрями роботи куратора академічної групи.

Особливості психічного і соціального розвитку молоді людини в студентські роки.

Педагогічні основи функціонування студентського самоврядування.

Написання доповіді – макс. 3 б., виступ з доповіддю – макс. 2 б., загальна оцінка – макс. 5 б.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тема 11. Управління у сфері вищої освіти.

11(1). На основі аналізу статей Закону України “Про вищу освіту” охарактеризуйте Опрацюйте Розділ IV. “Управління у сфері вищої освіти”, охарактеризуйте систему вищої освіти в Україні, з’ясуйте учасників освітнього процесу та охарактеризуйте органи, що здійснюють управління у сфері вищої освіти.

Опрацюйте Розділ VI. “Заклади вищої освіти”, з’ясуйте основні завдання закладу вищої освіти, загальні основи управління, структурні компоненти Статуту закладу вищої освіти, типи закладів вищої освіти; принципи діяльності, основні права та обов’язки закладу вищої освіти; охарактеризуйте структурні підрозділи закладу вищої освіти.

Опрацюйте Розділ VII. “Управління закладом вищої освіти”, з’ясуйте систему управління закладом вищої освіти, функції керівника закладу вищої освіти та охарактеризуйте принципи діяльності органів студентського самоврядування, напрямки діяльності.

Дослідіть права уповноваженого органу в галузі освіти; повноваження Вищої атестаційної комісії; особливості ліцензування й акредитації ВНЗ; функції керівника ВНЗ; права й обов’язки учасників навчально-виховного процесу.

Опрацюйте Розділ IX. “Організація освітнього процесу”, з’ясуйте суттєві ознаки освітнього процесу, охарактеризуйте форми здобуття освіти в закладах вищої освіти, форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.

Опрацюйте Розділ X “Учасники освітнього процесу”, охарактеризуйте категорії учасників освітнього процесу, права науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників; обов’язки науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників; права осіб, які навчаються у закладах вищої освіти; обов’язки осіб, які навчаються у закладах вищої освіти. Результати представити у вигляді таблиці (категорія, визначення, посилання на статтю Закону).

11 (2). Проаналізуйте навчальну програму, підручник чи навчальний посібник зі свого фаху, акцентуючи увагу на дидактичних можливостях формування інтегративної компетентності фахівця.

11 (3). Охарактеризуйте структуру і зміст навчальної та робочої програми з курсу. Порівняйте структуру навчальної програми та робочої навчальної програми дисципліни (за предметними спеціалізаціями), виділити структурні компоненти.

11 (4). Напишіть есе:

Викладач Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Т.Г.Шевченка ХХІ століття.

Специфіка діяльності педагога у закладі вищої освіти.

Педагогічна майстерність як мистецька дія.

Компетентність викладача ЗВО.

Викладач закладу вищої освіти – лідер інноваційного розвитку.

Органи громадського самоврядування у закладах вищої освіти.

Проблема взаємодії викладача та студентської аудиторії.

Завдання 1 (обов’язково) – 5 б., завдання 2, 3, 4 (на вибір) – 5 б.; загальна оцінка – 10 б.

12. Порядок оцінювання.

Вид роботи	Кількість балів з.м. 1	Кількість балів з.м. 2	Кількість балів з.м. 3	Кількість балів з.м. 4	Всього
Практичні заняття	10	10	5	-	25
Модульні контрол. Роботи		5		5	10
Самостійна робота	5	5	5	10	25
Лекції	4	4	1	1	10

Екзамен					30
Разом					100

13. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	Зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Перелік питань до заліку / екзамену.

1. Вища освіта в умовах євроінтеграції. Мета, завдання вищої освіти.
2. Педагогічний процес у закладах вищої освіти як система. Характеристика структурних компонентів.
3. Принципи та закономірності освітнього процесу у закладах вищої освіти.
4. Історія розвитку вищої освіти України.
5. Суб'єкти освітнього процесу у закладах вищої освіти.

6. Дидактика вищої школи, її становлення і розвиток.
7. Методи виховання: класифікація, характеристика.
8. Студентський колектив у системі виховання.
9. Емпіричні методи науково-педагогічних досліджень.
10. Теоретичні методи науково-педагогічних досліджень
11. Науково-дослідна робота студентів. Види, форми, зміст.
12. Структурні компоненти освітнього процесу у закладах вищої освіти.
13. Основні категорії дидактики вищої школи.
14. Тенденції розвитку педагогіки вищої школи в зарубіжних країнах.
15. Мета, завдання, зміст виховного процесу у закладах вищої освіти.
16. Методологія педагогіки вищої школи, рівні методології.
17. Технологія навчання як педагогічна категорія.
18. Дидактика як теорія освіти і навчання. Предмет, завдання, функції.
19. Зміст освіти у закладах вищої освіти. Структурні компоненти.
20. Форми організації навчання у закладах вищої освіти.
21. Класифікація методів навчання.
22. Педагогічний експеримент та його основні етапи.
23. Інтерактивні технології навчання студентів.
24. Інноваційні педагогічні технології у закладах вищої освіти.
25. Підручники і навчальні посібники: структурні компоненти, функції.
26. Практична підготовка студентів. Види практик, дидактичні проблеми організації практики студентів.
27. Формувальний експеримент як метод педагогічного дослідження.
28. Сутність, дидактична мета і загальна будова семінарських занять у закладах вищої освіти.
29. Зміст діяльності викладача в освітньому процесі. Структура педагогічної діяльності, її види.
30. Індивідуальна науково-дослідна робота студента. Сутність, зміст, етапи.

31. Види навчальної документації у закладах вищої освіти: навчальний план, освітня програма, робоча навчальна програма дисципліни.
32. Види та структура самостійної роботи студентів. Організація самостійної роботи студентів.
33. Організаційно-методичне забезпечення самостійної роботи студентів.
34. Ліцензування, акредитація й атестація у закладах вищої освіти.
35. Особистісно - орієнтоване навчання: суттєві ознаки, характеристика.
36. Фактори розвитку особистості студента.
37. Вища освіта України як складова світового і європейського простору.
38. Педагогічний менеджмент як сучасна теорія управління освітою.
39. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів. Рівні навчальних досягнень за національною шкалою, шкалою ECTS.
40. Студентство як вікова та соціальна категорія.
41. Студентське самоврядування: напрямки діяльності, характеристика.
42. Педагогічна майстерність викладача вищої школи.
43. Система і структура вищої освіти в Україні.
44. Науково-методичне забезпечення освітнього процесу у закладах вищої освіти.
45. Професійно-педагогічне спілкування викладача вищої школи..
46. Особливості організації лекції у закладах вищої освіти.
47. Інформаційні технології навчання, дистанційна освіта.
48. Особистість викладача закладу вищої освіти. Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти, загальна і професійна культура педагога.
49. Педагогічна взаємодія у закладах вищої освіти: стилі педагогічної взаємодії та педагогічного спілкування.
50. Діагностика, контроль та оцінювання результатів навчання студентів.
51. Модульно-рейтинговий контроль.

- 52.Завдання національного виховання студентської молоді у ЗВО. Мотиви виховання.
- 53.Мета, сутність, зміст морального виховання студентів.
- 54.Сутність Болонського процесу. Принципи Болонського процесу.
- 55.Пріоритетні напрями роботи куратора.
- 56.Форми та методи контролю навчальних досягнень студентів.
- 57.Значення та функції оцінювання навчальних досягнень студентів.
- 58.Загальна і професійна культура науково-педагогічного працівника.
- 59.Поняття змісту освіти у закладах вищої освіти.
- 60.Сутність, мета, структура практичних занять у закладах вищої освіти.

15. Політика курсу.

Відвідування лекційних та практичних занять є важливим компонентом освітнього процесу. Студент зобов'язаний відвідувати лекційні та практичні заняття відповідно до встановленого розкладу. Пропущені практичні заняття мають бути відпрацьовані у визначений викладачем час. Вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» потребує: активної участі здобувача вищої освіти на лекційних заняттях, виконання модульних контрольних робіт (тестових завдань), самостійної роботи, підготовки до практичних занять; роботи з нормативно-правовими документами, опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані. Курс передбачає індивідуальну та групову роботу студентів. Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, на навчанні у співробітництві; на плюралізмі думок як важливій основі розвитку критичного мислення студентів.

Підготовка та участь у практичних заняттях передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми, осмислення лекцій, а також критичний аналіз наукової літератури. Для вивчення теми та правильного виконання завдань слід брати до уваги методичні рекомендації щодо підготовки до практичного заняття. Для того, щоб ми з вами могли дискутувати і знаходити відповіді на проблемні питання, ваше завдання – ретельно готуватися до практичних занять. Ви маєте підготувати опорний конспект питань, що містяться в плані відповідної теми. Наявність конспекту, ваша активна участь є запорукою успішної взаємодії. Під час лекцій та інших навчальних занять не припустимо користуватись мобільними телефонами та

іншими гаджетами, якщо це не стосується освітнього процесу, порушувати дисципліну в будь який інший спосіб.

Здійснення самостійної роботи як за формою, так і за змістом має відповідати вимогам (мати всі необхідні складові), що висуваються до вирішення відповідного завдання, свідчити про його самостійність (демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи), відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, гуманно ставитися до учасників освітнього процесу, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів освітнього процесу.

16. Політика академічної доброчесності.

Студенти забор'язані дотримуватися основних положень принципів академічної доброчесності. Самостійно виконувати завдання поточного та підсумкового контролю. Здійснювати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів. Під час роботи над проєктом не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими, оригінальними. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права є обов'язковим.

17. Рекомендована література (основна, додаткова).

Базова

Закон України «Про вищу освіту». Закон від 01.07.2014 № 1556-VII vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu.

Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи. Історія. Проблеми. Київ : Либідь, 1998. 558 с.

Антонова О. Є, Гусак В. М., Дубасенюк О. А. Професіографічний підхід у системі вищої освіти: монографія / колектив авторів, за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во О. О. Євенок, 2019. 328 с.

Артёмов І.В. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб. Ужгород: ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 360 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9701>

Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.- метод. посібник. Київ : Кондор, 2008. 271 с.

Андрущенко В. П. Педагогіка вищої школи: підручник / АПН України; Інститут вищої освіти. Василь Григорович Кремень (ред.) Київ : Педагогічна думка, 2009. 256 с.

Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна – Болонья – Саламанга – Прага – Берлін) / упор. М.Ф. Степко та ін. Тернопіль: Вид-во ТДПУ ім. В.Гнатюка, 2003. 52 с.

Болонський процес: Документи / укл: З.І. Тимошенко, А.М. Грохов, Ю.А. Гапон, Ю.У. Полеха. Київ: Вид-во Європ.ун-ту, 2004. 169 с.

Бартенєва І.О., Богданова І.М., Бужина І.М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Одеса: ПДПУ імені К.Д.Ушинського, 2002. 312 с.

Біляковська О.О, Мицишин І.Я., Цюра С.Б.. Дидактика вищої школи: навч. посібн. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 215 с.

Бондар В. І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. Київ : Вересень, 1996. 129 с.

Бойченко В.В. Дидактичні системи у вищій освіті : навч. посіб. Умань : ПП 2013. 121 с. URL: <http://divovo.in.ua/didaktichni-sistemi-u-vishij-osviti-navchalenij-posibnik.html>

Брінклі А. Мистецтво бути викладачем: практ. посіб. Київ: навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”. 2003. 144 с.

Брітченко І.Г. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МІПК ПУЕТ. Полтава : ПУЕТ, 2013. 309 с.

Булгакова Н. Б. Педагогіка вищої школи: конспект лекцій. Київ: НАУ, 2003. 140 с.

Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 383 с.

Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи : методичний посібник для студентів магістратури за модульно-рейтинговою системою навчання. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2005. 396 с.

Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи. Київ: КПІ імені Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.

Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.

Гончаренко С.У. Методика як наука. Київ: Либідь, 2000. 30 с.

Гронлунд В., Норман Е. Оцінювання студентської успішності: практич. посіб. Київ: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2005. 312 с.

Дубасенюк О.А. Теоретичні і методичні основи виховної діяльності педагога. Київ: Центр навч. літ-ри, 1996. 156 с.

Дубасенюк О.А. Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 564 с.

Зязюн І.А. Педагогічна майстерність: підручник для вищих педагог. навч. закладів. Київ: Вища школа, 1997. 350 с.

Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. 2-е видання, доповнене. Київ: «Академвидав», 2012. 352 с.

Інноваційні технології навчання: навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. Київ: НТУ, 2017. 172 с.

Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 350 с.

Карапузова Н. Д. Основи педагогічної ергономіки: навч. посіб. Київ: «Академвидав», 2012. 192 с.

Кремень В.Г. Болонський процес в Україні. Київ: Кондор, 2008. 126 с.

Корсак К.В. Вища освіта і Болонський процес. Київ: Кондор, 2008. 112 с.

Кремень В.Г. Педагогіка вищої школи: підручник. Київ: Педагогічна думка, 2009. 256 с.

Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Знання, 2009. 387 с.

Кудіна В.В. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Ленвіт, 2007. 194 с.

Корягін М.В., Чік В.Ю. Основи наукових досліджень. Львів: Алерта, 2019. 622 с.

Лозова В.І. Лекції з педагогіки вищої школи. Харків: ОВС, 2006. 496 с.

Максименко В. П. Дидактика: курс лекцій: навч. посіб. Хмельницький: ХМЦНП, 2013. 222 с. URL: <http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5271/1/>

Малихін О. В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект : монографія. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. 307 с.

Пашенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 228 с.

Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.

Степко М., Болюбаш Я., Левківський К., Сухарніков Ю. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес. Київ, 2004. 159 с.

Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи. Київ: НПУ, 2003. 256 с.

Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.

Педагогіка вищої школи: словник-довідник / упоряд. О.О.Фунтікова. Запоріжжя: ГУЗІДМУ, 2007. 404 с.

Подоляк Л.Г. Юрченко В.І. Психологія вищої школи: підруч. для студ. ВНЗ. Вид. 3-є, випр. і допов. Київ: Каравела, 2011. 360 с.

Павленко В.В. Становлення та розвиток ідеї розвивального навчання. *Наукові записки : зб. праць молодих вчених та аспірантів ХГПА*. Хмельницький : ХГПА, 2012. Вип.1. С.164–174. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/20624/1/1.PDF>

Програмоване навчання. URL: <http://www.info-library.com.ua/books-text-4323.html>
Про Державну національну програму «Освіта» («Україна XXI століття»): Постанова Кабінету Міністрів України № 896 від 03. 11. 2004 р.

Про затвердження Національної рамки кваліфікацій України: Постанова Кабінету Міністрів України N1341 від 23 листопада 2011 р. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/1326289476970265/page5>

Руснак І.С. Педагогіка і психологія вищої школи: навч.-метод. Посібник. Чернівці: Букрек, 2009. 176 с.

Стражнікова І.В. Дидактичні системи у вищій освіті : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ : НАІР, 2016. 108 с. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2019/09/Дидактичні-системи-у-вищій-освіті.pdf>

Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання : наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / упоряд.: Філімонова Т. В., Тарнавська С. В.,

Орищенко І. О. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. Київ, 2015. 377 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/biblioteka/suchasni_tehnolog_navch.pdf

Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 472 с.

Туркот Т. Педагогіка вищої школи: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2011. 625 с.

Фіцула М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. 2-ге вид., доп. Київ : Академвидав, 2010. 456 с.

Хриков Є. М. Методологія педагогічного дослідження: монографія. Харків: ФОП Панов А. М., 2017. 2017. 237 с.

Додаткова

Авдєєнко А.П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів. *Проблеми освіти*. Київ. 2001. Вип. 24. С. 108–111.

Андрущенко В. Інтеграція цінностей: педагогічний досвід Європи. Стаття перша. Велика хартія Університетів. *Вища освіта України*. 2013. № 1. С. 3–8.

Андрущенко В. Вчитель ХХІ століття: нова стратегія Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. *Вища освіта України*. 2016. 4 (63). С. 5–147.

Бондар В. Проблеми теоретичної компетентності та методологічної культури дослідників у галузі педагогічних наук. *Вища освіта України*. 2016. 4 (63). С. 18–23.

Бесєдіна Л.М. Педагогічна майстерність, активні методи навчання та методична робота у навчальних закладах : методичний посібник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Логос, 2009. 204 с.

Болонський процес: Документи / Європейський ун-т / З.І. Тимошенко (уклад.). Київ : Видавництво Європейського ун-ту, 2004. 169 с.

Буряк В. Викладач університету: вимоги до особистісних і професійних рис. *Вища школа*. 2010. № 3–4. С. 11–35.

Величенко Л. К. Педагогічна взаємодія: теоретичні основи психологічного аналізу. Одеса. : ПНЦ АПН України, 2005. 302 с.

Вишневський О І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посіб. Вид. 3-є, доопрац. і допов. Київ : Знання, 2008. 568.

Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи : навч. посіб. Київ : Центр навчальної л-ри, 2005. 398 с.

Журавський В.С. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. 416 с.

Зеленський К.В. Рейтинг як форма індивідуального підходу до всебічного розвитку особистості. *Нові технології навчання*. Київ. 2001. Вип. 30. С. 166–170.

Каплінський В.В. Наукова лабораторія педагогічної майстерності викладача вищого навчального закладу як школа формування професійної компетенції. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Педагогіка і психологія. 2016. № 48. С.59–64.

Кудіна В. В. Педагогіка вищої школи: навч. посібник для студ. вищих навч.закл. – 2-ге вид., доп. і переробл. Київ : Ленвіт, 2007. 194 с.

Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Знання, 2012. 486 с.

Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html>.

Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2007. 180 с.

Морозов В. Педагогічний процес як просвітництво і дослідницька діяльність // Вища освіта України. 2013. № 1. С. 28 – 39.

Нові технології навчання: наук.-метод. зб. - вип. 61 / Ін-т інновац. технологій і змісту освіти МОН України; редкол.: О.П. Гребельник, Я.Я. Болубаш, І.А. Шелест та ін. Київ, 2010. 185с .

Пехота О.М. Освітні технології : навч.-метод. посібник. Київ: А.С.К., 2004. 256 с.

Руснак І. С. Педагогіка і психологія вищої школи: навч.-метод. посіб. Чернівці : Рута, 2008. 176 с.

Слепкань З. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. Київ: Знання, 2000. 324 с.

Стрельников В. Ю. Удосконалення форм навчання у сучасній вищій школі: верифікація ідей Михайла Остроградського. *Імідж сучасного педагога*. 2016. № 6. С. 12 – 16.

Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи: навчально-метод. посібник. Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження. Одеса, 2002. 424 с.

Чернілевський Д. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Вінниця: ВНПУ, 2006. 402 с.

Ярощук Л. Основи педагогічних вимірювань та моніторингу якості освіти: навчальний посібник. Луцьк: ЛНПУ, 2010. 308 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. Режим доступу до сайту : <http://www.mon.gov.ua>.

Офіційний сайт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Режим доступу до сайту : <http://naqa.gov.ua>

Офіційний сайт ЮНЕСКО. Режим доступу до сайту: <http://www.unesco.org/pidruchniki.ws/pedagogika>

<http://www.iteach.com.ua> – український сайт програми Intel «Навчання для майбутнього».

<http://www.intel.com/education/teach> – Intel® Teach to the Future.

<http://thefuture.news/about/> – The Future – освітній ресурс про новітні технології

<https://www.ed-era.com/> – Educational Era

<http://osvita.org.ua> – освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України.

<https://childfund.org.ua/> – соціальна освіта в Україні (організація семінарів, тренінгів, дистанційна освіта у галузі соціальної педагогіки).

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. Режим доступу :
<http://www.nbuv.gov.ua>.

Національна парламентська бібліотека України. Режим доступу :
<http://www.nplu.kiev.ua>

Харківська державна наукова бібліотека ім. Короленка. Режим доступу :
<http://korolenko.kharkov.com>